

Lokal HISTORIE

Medlemsblad for Dragør Lokalhistoriske Forening

Juni 2017

ISSN 2446-3469

22. årgang

Kedelhuset på Wiedergården var fyldt til sidste plads under generalforsamlingen og den efterfølgende filmfremvisning.

Ordinær Generalforsamling

Tirsdag den 21. marts 2017 kl. 19.30 i Kedelhuset

Formand Claus Ehlers bød velkommen og mindedes ved et øjeblik stilhed, fire afholdte medlemmer, som var gået bort siden sidste generalforsamling. Det var Axel Lange, Poul Hoe Larsen, Ole Nørgaard og Bjarne Hansen.

På bestyrelsens forslag blev Leder af Dragør Lokalarkiv Henning Sørensen valgt som dirigent på generalforsamlingen.

Dirigenten ledte som vanligt generalforsamlingen på fortræffelig vis.

Medlemsblad for Dragør Lokalhistoriske Forening
www.dragoer-lokalthistorie.dk
Email: info@dragoer-lokalthistorie.dk

Bestyrelse:

Formand: Claus Ehlers
Schoutgården 41, 2791 Dragør
Tlf: 32 53 32 23

Næstformand: Dines Bogø
Ulsøvej 57, 2791 Dragør
Tlf: 32 53 11 53 – 20 85 11 53

Kasserer: Lis Klynge
Søvej 7A, 2791 Dragør
Tel: 21 26 41 14

Sekretær: Marianne Bogø
Ternevænget 20, 2791 Dragør
Tel: 32 94 11 53 - 40 85 11 53

Bestyrelsesmedlem: Renee Schwaner
Ryvej 45, 2791 Dragør
Tel: 26 24 89 50

Redaktør:
Claus Ehlers

Hvis foreningen har din email adresse, modtager du med jævne mellemrum nyheder om arrangementer mm.

Medlemsbladet bliver også lagt på DLF's hjemmeside.

Formandens beretning

Dragør Lokalhistoriske Forening har haft et godt år, med en række gode og som altid velbesøgte arrangementer, og vi har haft den glæde, at medlems-tallet også i år er øget med godt 50 nye medlemmer, således at det samlede antal medlemmer i dag udgør godt 300. Et ganske imponerende medlems-tal for en lokalhistorisk forening i en lille kommune.

Vi har i det forgangne år ligesom i alle årene haft travlt med mange velbesøgte arrangementer.

Efter sidste års generalforsamling den 9. marts 2016 fortalte Dragør Kommunes Erhvervs- og Turismecheff Claus Rex om sit arbejde, og om hvordan turisme kan blive en faktor i turismeindsatsen.

Et spændende indlæg, og man må sige, at han efterfølgende har gjort, hvad han har kunnet for at leve op til sine opgaver.

Den 6. april havde vi en meget spændende byvandring, hvor historikeren Martin Hans Borg førte os i skibsrederens fodspor.

Godt 80 deltagere samledes foran Dragør Museum, hvor Martin Hans Borg uddelte historisk materiale og begyndte sin levende fortælling. Under syv stop undervejs blev der gjort holdt ved interessante historiske huse med særlige "tidslommer" om skibsrederens liv og virke.

Turens slutpunkt var A.P. Møllers fødehjem, hvor Martin Hans Borg fortalte interessante detaljer, og hvor deltagerne fik mulighed for at besøge det værelse, hvor A.P. Møller kom til verden den 2. oktober 1876.

Arrangementet blev afsluttet med lækre sandwich, som generøst var sponsoreret af Rosenkilde Catering, mens Dragør Lokalhistoriske Forening som sædvanlig stod for drikkevarer.

Efterfølgende har der været stor ballade om "Skibsrederens Sti" fra Elisborg til Stautz Allé, og når tingene er faldet til ro, vil Dines Bogø utvivlsomt kunne fortælle spændende historier, måske som et foredrag i vor Forening.

Den 29. maj samledes en større flok af foreningens medlemmer ved Statuen af Absalon på Højbro Plads, hvor Henning Sørensen tog os på en interessant byvandring i kvarteret rundt om Christiansborg. Turen sluttede på Slotsholmen i Det Kongelige Biblioteks Have, som på Christians den 4.s tid var havn og ramme om udrustning af krigsskibene med kanoner og andet udstyr fra våbendepotet, der i dag er kendt som Tøjhusmuseet.

Den 20. august 2016 var der et større arrangement på Kongelundsfortet i anledning af Fortets 100 års dag. Henning Sørensen havde en stor andel af æren for den flotte gennemførelse.

Den 29. august var der en særdeles velbesøgt vandring langs Sydstranden med Dines Bogø som entusiastisk og kapabel guide. Vi samledes på hjørnet af Wiedersvej og Vestgrønningen i blæst og sol. Men ved Gåserepublikken kom der en kraftig byge, og resten af turen foregik i kulde og blæst. Turen var dog så interessant, at alle holdt stand.

Dines fortalte om blegepladserne, campinglivet langs stranden og det store badeanlæg, som blev opført i 1933 med Arne Jacobsen som arkitekt. Turen

sluttede i Enggårdens Have (Wieders Park), hvor vi sluttede af med lidt drikelse, og hvor der var mulighed for at købe den netop udgivne erindringsbog af Hans Bach Jeppesen til særpris.

Den 25. september havde Dragør Lokalhistoriske Forening på Befæstningshistorisk Dag arrangeret foredrag og rundvisning på Dragør Fort, med mig selv som guide.

Den 5. oktober kunne Baggersmindelejren fejre 100 års jubilæum, og i den anledning havde Dragør Lokalhistoriske Forening i samarbejde med Foreningen "Smag på Dragør" et større arrangement, hvor vi fik en grundig rundvisning i den store lejr, og et foredrag af oberst Hannelise Tvedt fra Frelsen Hær. Frelsens Hær købte Baggersmindelejren af Krigsministeriet helt tilbage i 1919 for at indrette den til sommerlejr.

Derefter samledes deltagerne, 106 i alt, i festsalen til historisk foredrag om lejren af Dines Bogø, efterfulgt af hyggelig spisning arrangeret af Foreningen "Smag på Dragør". Sven Ole havde tilberedt en herlig "Amagergryde" efterfulgt af æblegrød med flødeskum samt kaffe. Æblegrøden var tilberedt af Else Lykke Madsen, og den smagte himmelsk ligesom Sven Oles trylleri.

Under og efter spisningen underholdt Bente Thers på sin harmonika, og vi havde fællessang om "Bordets Glæder" med særlig hyldest til Sven Ole. Alle gik glade og berigede hjem fra dette festlige arrangement.

Den 8. november 2016 fortalte Bente Thers om sin tid som krokone på Saltholm. 171 tilhørere dukkede op, og Wiedergården blev støvsuget for stole for at alle kunne få siddeplads i

festsalen, som blev udvidet med hele forrummet, hvor skillevæggene blev foldet sammen.

Bente fortalte åbenhjertigt om sine oplevelser ledsaget af et righoldigt udvalg af private fotos fra familielivet på Saltholm i 1960'erne. Latteren rungede, når Bente afsluttede sine fortællinger med pudsige og morsomme bemærkninger.

Dragør Video Gruppe optog hele foredraget, og det indgår nu i videogrubbens righoldige og interessante fastholdelse af folks fortællinger om gamle dage.

Den 30. november holdt jeg et foredrag om udgivelsen af afdøde lods Hans Bach Jeppesens erindringsbøger. Fin Alfred og Mogens Bille underholdt med muntre sømandsviser, og flere af de tilstedeværende kunne supplere med historier og oplevelser med Hans Bach Jeppesen.

Dragør Lokalhistoriske Forening sælger bøgerne til medlemmerne til

særpris så længe lager haves. Det sker gennem vores kasserer Lis Klynge, som sikkert også har et par bøger med i aften.

Det sidste arrangement inden denne generalforsamling var et besøg i det lokale Thai Tempel på Rytterager. Antallet af deltagere var begrænset til 70, og der var fuldt optaget, ligesom der var flere på venteliste.

Det blev en fantastisk oplevelse, hvor vi blev budt velkommen i Tempelsalen af templets leder Phra Somsak, og efter gode råd om blandt andet vejtrækning, blev vi ledt ned i spisesalen, hvor et overdådigt måltid ventede os.

Efter spisningen fortalte Dines Bogø om gårdens og nabogårdens spændende historie, og Jørgen Clausen fortalte levende om sin barndom og ungdom på gården.

Jørgen hjalp til i forældrenes gartneri, hvor der var nok at se til med dyrkning af grøntsager og pasning af

mistbænke, hvor der var 600 primært til dyrkning af meloner. Det var her Jørgen grundlagde sin forretning som radio og TV montør.

Templet holder 25 års jubilæum, søndag den 4. juni 2017, hvor foreningens medlemmer er velkommen til at aflægge et besøg.

Vort medlemsblad "Kikkenborgen" udkom for sidste gang i november 2016. Kikkenborgen havde siden 2012 været udgivet som et fællesblad med Dragør Lokalkiv, som betalte halvdelen af trykudgifterne. Ved budgetforhandlingerne i Dragør Kommune i 2016 blev det besluttet, at lokalkivet fremover alene vil kommunikere med bøgerne i digital form.

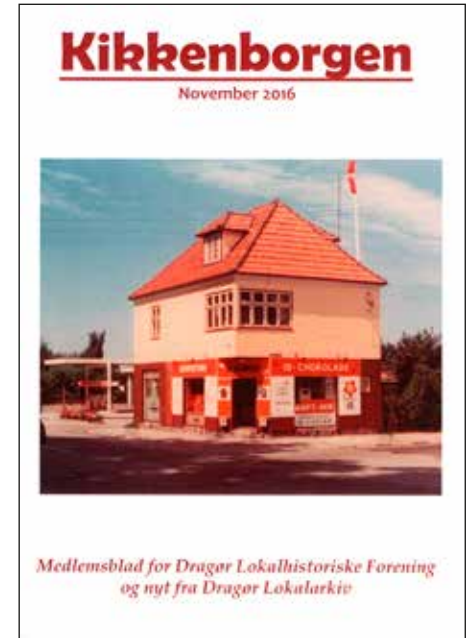
Navnet "Kikkenborgen" tilhører Dragør Lokalkiv, og benyttes fortsat i deres digitale information.

Vi i Dragør Lokalhistoriske Forening mente, at det var for tidligt at gå digitalt som eneste kommunikationsform. Derfor udgiver vi nu vort medlemsblad under navnet "LokalHistorie", som netop er blevet udsendt til medlemmerne.

Jeg skal lige sige, at vi helt fra starten har udgivet et velskrevet medlemsblad, derfor er første udgave af "LokalHistorie" 22. årgang, og det er foreningens medlemsblad nr. 94. Det synes jeg er ganske imponerende.

Bladet er på 16 sider, og det er vor ambition, at det udgives tre gange om året. Det belaster selvfølgelig vor økonomi med tryk og udbringning, men det mener vi kan holdes inden for vor nuværende økonomiske råderum.

Ved sidste års generalforsamling kunne jeg løfte sløret for udgivelsen af Hans Bach Jeppesens erindringer. De

blev efterfølgende udgivet som planlagt i 2016, og som tidligere nævnt kan de erhverves hos vores kasserer til særlig medlemspris.

Ved denne generalforsamling kan jeg også afsløre en nyhed. Dines Bogø og jeg er i gang med et større lokalhistorisk værk med titlen "Glimt af Dragørs historie – fortalt gennem Kongeskjoldene". Det er en jubilæumsbog for Dragør Borgerlige Skyttelag, som i år kan fejre 90 års jubilæum i 2017.

I bogen beskrives historien om Dragør Borgerlige Skyttelag, og kongeskjoldene fra kongerne gennem tiden får en fyldig omtale. De fleste kender Kongeskjoldene, som er ophængt på Dragør Strandhotel.

Måske kan vi lave et arrangement til efteråret, hvor Dines og jeg kan fortælle om projektet, når bogen fore-

ligger. Det bliver en større bog på 170 sider, hvor mange kendte mennesker fra lokalsamfundet gennem årene har været konger.

Og når vi er ved kommende arrangementer vil jeg nævne, at vores næste arrangement er den 25. april kl. 19.30 i Festsalen her på Wiedergården.

Det er et foredrag om Forsvarets Efterretningstjeneste, der bliver holdt af pensioneret kontorchef Lars Bærentzen. Han er ph.d i historie, og har været på Sandagergård i mere end 40 år. Sandagergård er måske bedre kendt som "Tys-tyssen", og som er Dragør Kommunes næststørste arbejdsplads.

Dines og jeg spiste frokost med ham forleden, for at forberede foredragsaftenen, og jeg tror, at I kan forvente en rigtig spændende aften.

Den 16. maj 2017 kl. 19.00 skal vi have en foredrags- og filmsaften i Dragør Kajakklubs lokaler, i anledning af deres veloverståede 100 års jubilæum som Danmarks ældste Kajakklub. Dragør Lokalhistoriske Forening har bidraget ved at betale trykningen af seks plakater, der fortæller kajakklubens historie. Der er desværre begrænset tilmelding, på grund af pladsproblemer i klubhuset.

Så har vi de to Kirkegårdsvandring og kirkebesøg ved Martin Hans Borg den 20. juni i Store Magleby Kirke og den 30. september i Dragør Kirke.

Og endelig har vi som en nyhed en aften med Bente Thers, der vil fortælle om sit liv med musik. Dette møde er programsat til den 31. oktober, men det får i mere information om, når vi nærmer os.

Da jeg skrev denne beretning blev jeg helt forpustet over de mange arrangementer vi har gang i, i vores aktive forening.

Når det i det hele taget kan lade sig gøre, så skyldes det, en meget aktiv og engageret bestyrelse, som hver på deres post trækker et stort læs.

Jeg vil dog tillade mig at fremhæve Dines Bogø, som hele tiden er oppe i det højeste gear med ideer og praktiske gøremål til bedste for Foreningen, som jo på mange måder er hans hjertebarn.

En stor tak til bestyrelsen for jeres arbejde og engagement.

Og til alle Jer andre,

Tak for Jeres opmærksomhed.

Foreningens kasserer Lis Klynge forelagde regnskabet for 2016, som balancerer med et beskedent underskud på kun 49 kr.

Kontingentet blev fastsat uændret, til årligt pr. person kr. 150 og for familie kr. 200.

Bestyrelse og revisorer blev genvalgt.

Generalforsamlingen udtrykte stor tilfredshed med bestyrelsens arbejde og de gennemførte arrangementer.

Siden sidst

Siden sidste medlemsblad blev udgivet primo marts, har foreningen afholdt tre vellykkede arrangementer.

Efter generalforsamlingen den 21. marts 2017 introducerede Knud Abildgren fra Videogruppen aftenens meget interessante og seværdige film om 500 års Kirkehistorie i Dragør og Store Magleby.

Filmen giver et indgående indblik i de to kirkers righoldige historie, og mange detaljer bliver beskrevet. Filmen er indtalt og udarbejdet af Poul Himmelstrup.

500 års kirkehistorie med "vindfløjene" fra de to kirker. En meget seriøs, interessant og flot film produceret af den meget aktive "Dragør Videogruppe", der har hjemsted på Wiedergården.

Som et lille ekstranummer viste Henning Sørensen en historisk film fra 1961 om royalt besøg i Store Magleby

Kirke, med en stor del af menigheden i Amagerdragter. Filmen havde relation til Kirkens jubilæum.

Foredrag om Forsvarets Efterretningstjeneste

Tirsdag, den 25. april 2017 kl. 19.30 i Festsalen på Wiedergården holdt Ph.d. i historie Lars Bærentzen et særdeles interessant foredrag om Forsvarets Efterretningstjeneste.

Han har været kontorchef i FE på Sandagergård i 42 år, som efter sigende er kommunens næststørste arbejdsplads. Sandagergård omtales lokalt som "Tys-tyssen", og det er begrænset hvad man kan få at vide om dagligdagen derude.

Forsvarets Efterretningstjeneste blev indrettet på Sandagergård 1. maj 1957, og kan således i år fejre 60 års jubilæum på Amager.

Lars Bærentzen fortalte om vigtigheden af at have pålidelige efterretninger om forsvarsanliggender verden

FE's store anlæg på Sandagergård ved Aflandshage, som er en betydelig arbejdsplads i Dragør Kommune.

rundt, og fulgte op med mange eksempler fra de forgangne år, hvor trusselsbillederne er i bestandig forandring.

Han øste rundhåndet af sin historiske viden, og vi gik alle berigede hjem fra en interessant foredragsaften.

73 af foreningens medlemmer deltog i arrangementet, heraf flere der havde gjort tjeneste på Sandagergård.

Som tak for det fine foredrag overrakte formanden lokale bøger, hvor ikke mindst "Amager i Krig og Fred" blev modtaget af foredragsholderen med stor interesse.

Besøg i Dragør Kajak Klub

Tirsdag, den 16. maj kl. 19.00 var der arrangeret besøg i Dragør Kajak Klub i de smukke klublokaler på Strandlinien 5A over for Dragør Strandhotel. Huset har tidligere været kendt som "Nordre Smedie" eller "Kogehuset". Sidstnævnte betegnelse går tilbage til Englandskrigene, hvor robådsflotillens mandskab anvendte husets store arne til madlavning.

I munter stemning fortalte det mangeårige medlem Niels Febber Andersen om sin tid i klubben fra drengeårene og fremefter gennem et halvt hundrede år. Foredraget blev krydret med interessante fotos, som levende beskrev det rige klubliv.

Klubbens historie og udvikling er beskrevet på interessant måde i 100 års jubilæumsskriftet, som ikke uventet er på nøjagtig 100 sider.

Det store jubilæumsarrangement er optaget på video fra tidlig morgen

til sen aften af Dragør Videogruppe, og Knud Abildgren introducerede den dejlige videofilm, hvor alle sejl var sat til for at markere "Danmarks ældste kajakklub", som kunne fejre sit jubilæum i strålende solskinsvej.

Niels Febber Andersen vovede endda den påstand, at Dragør Kajak Klub er verdens ældste kajakklub, idet Danmark var foregangsland for kajakporten.

Det er endvidere interessant at bemærke, at Dragør også er hjemsted for Danmarks tredieældste kajakklub, nemlig "Pilen", som har sit klubhus ligeledes tæt ved på Nordre Mole. De to klubber trives i fin harmoni.

Dragør Kajak Klubs 100 års jubilæumsskrift omtaler i ord og billeder, mange af Dragørs gæve kajakroere gennem tiden og klubbens imponerende og fantasifulde arrangementer ved havnefester og til Sankt Hans.

I glæde over at den historiske sti fra Elisenborg til A.P. Møllers fødehjem er blevet genoprettet, havde Formændene for Dragør Museumsforening og Dragør Lokalhistoriske Forening et indlæg i Dragør Nyt den 4. oktober 2016.

Skibsredernes sti er genoprettet

Det er en stor glæde at konstatere, at den historiske sti mellem ejendommen Elisenborg og Stautz Alle gennem Dragør Kirkegård er blevet genoprettet.

På Elisenborg havde Dragørs største skibsreder H.N. Jeppesen sit domicil fra midten af 1800-tallet, og hans syv døtre blev hovedsageligt gift med skibsførere, som svigerfaderen inddrog i sin rederivirksomhed.

En af svigersønnerne var far til Arnold Peter Møller, som blev født i et hus på Stautz Allé i 1876. A.P.M. besøgte ofte som dreng sine bedsteforældre ad stien mellem de to boliger. Han flyttede med sine forældre til Svendborg i 1884, og der blev han som voksen stifter af et af verdens i dag største rederier A.P. Møller-Mærsk A/S.

Den historiske hævdvundne sti har gennem tiden været benyttet af beboerne på Stautz Allé, indtil lågen umotiveret blev fjernet på foranledning af Dragør Menighedsråd i juni 2016.

Efter en del trakasserier er en ny låge nu blevet genopsat i april 2017 betalt af Dragør Menighedsråd.

Hvorfor lågen blev fjernet, og hvorfor det skulle tage så lang tid at få den genetableret, får stå hen i det ussive.

Men det er en glæde, at den historiske sti nu atter kan ses, som et spændende element i historien om Dragør som søfartsby.

*Med venlig hilsen
Martin Hans Borg
Formand for Dragør Museumsforening*

*Claus Ehlers
Formand for Dragør Lokalhistoriske Forening*

Kommende arrangementer

Kirkegårdsvandring og besøg i Store Magleby Kirke

Tirsdag den 20. juni 2017 kl. 19.00 har vi igen formået at få historikeren Martin Hans Borg til at holde foredrag med sin levende fortælleevne.

Martin Hans Borg har ved seneste generalforsamling overtaget hvervet som formand i Dragør Museumsforening efter den mangeårige formand Carsten Maass, der er blevet ny formand for Museum Amager.

Vi gennemgår hele kirkegårdens interessante historie, og slutter af med et besøg i Store Magleby Kirke, hvor vi også ser, hvad der gemmer sig i krogene.

Under besøget vil der være en herlig overraskelse, som først vil blive afsløret under selve besøget.

Kirkegårdsvandring og besøg i Dragør Kirke

Efter en forhåbentlig dejlig sommerferie, har vi lørdag den 30. september kl. 14.00 atter arrangeret en kirkegårdsvandring med historikeren Martin Hans Borg. Under turen vil vi gøre et holdt ved den snart berømte kirkegårdslåge, hvor Dines Bogø vil kunne fortælle og besvare spørgsmål.

Efter kirkegårdsvandringen vil vi besøge Dragør Kirke, som netop er færdigrestaureret efter nogle måneders lukningsperiode, hvor gulv, bænke og vinduer har fået en større omgang.

”Mit liv med musik”

Tirsdag den 31. oktober 2017 kl. 19.00 vil Bente Thers komme og fortælle om sit liv med musik. Bente har hele livet spillet harmonika, og hun har optrådt og underholdt og spredt glæde omkring sig.

Arrangementet finder sted i Wiebergårdens Festsal, og Bente vil fortælle, spille og der vil utvivlsomt også blive mulighed for fællessang.

Bente Thers er en kendt skikkelse i Dragør, og hun samlede fuldt hus, da hun sidste år fortalte om sit spændende liv som ”Krokone på Saltholm”.

Så glæd Jer til en festlig aften.

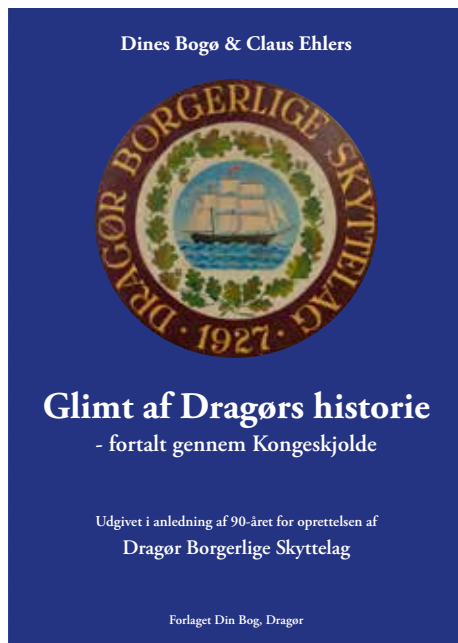

Glimt af Dragørs historie

- fortalt gennem kongeskjolde.

Som det tidligere har været orienteret om, er Dines Bogø og Claus Ehlers i gang med et større bogprojekt i anledning af, at Dragør Borgerlige Skyttelag i år holder 90 års jubilæum. Bogen er nu færdigskrevet, og den vil blive afsløret ved Skyttelagets store fest på Dragør Strandhotel den 9. juni 2017.

Forfatterne, der begge er Ekskonnger, vil efter sommerferien fortælle om bogens tilblivelse, om Skyttelagets interessante historie, og ikke mindst om de mange kendte personer i Dragør, som gennem årene har været udnævnt til Fuglekonger. De imponerende kongeskjolde er ophængt på Dragør Strandhotel, og hvert enkelt skjold har sin egen specielle historie, som bliver fyldigt omtalt. *Datoen for arrangementet er endnu ikke fastlagt.*

Underholdningsaften med lokal fortæller

Årets sidste arrangement i november måned bliver et sandt festfyrværkeri, hvor en af Dragørs egne personligheder vil fortælle om sit spændende liv og underholde med festligt pianospil.

Detaljerne til denne festaften er endnu ikke helt på plads. Nærmere information følger i næste udgave af medlemsbladet.

Arrangementer i støbeskeen

Til foråret 2018 er der planlagt et medlemsmøde om en af Dragørs kendte personer inden for malerkunst og illustrationskunst, som har virket i sin kunst gennem et langt liv.

Endvidere vil vi få en foredragsaften med Niels Schiønnemann, der er søn af Dragørs tidligere havnefoged Eiler Schiønnemann.

Og så skal vi på besøg i Dragør Golfklub for at høre om klubbens spændende historie og prøve at slå til en golfbold.

Nyt fra Dragør Lokalarkiv

”Kikkenborgen” er som bekendt blevet digital, men interesserede kan få tilsendt nyheder pr. mail ved at tilmelde sig på Lokalarkivets hjemmeside www.dragoerhistorie.dk

Arkivet udsender nyheder på email hver måned, og i samarbejde med Dragør Bibliotekerne gennemføres en række arrangementer.

Arkivet holder to ”omvendte” byvandring i august måned under overskriften ”Fortæl om din by”.

Ruten lægges af arrangøren, mens deltagerne er guide.

Torsdag den 24. august er mødestedet Hollænderhallen kl. 19.00, og torsdag den 31. august er mødestedet Dragør Bibliotek kl. 19.00.

Undervejs vil arrangørerne lægge ører til deltagerne barndomsoplevelser.

I efteråret arrangeres flere såkaldte arkivaftener, hvor deltagerne kan fortælle om deres egen historie og deres barndomsoplevelser til glæde for dem selv og andre.

Returadresse:
DLF v/Marianne Bogø
Ternevænget 20
2791 Dragør

Kommende medlemsarrangementer:

Tirsdag, den 20 juni 2017 kl. 19.00

Kirkegårdsvandring og besøg i Store Magleby Kirke med Martin Hans Borg som guide.

Lørdag, den 30. september 2017 kl. 14.00

Kirkegårdsvandring og besøg i Dragør Kirke med Martin Hans Borg som guide.

Tirsdag, den 31. oktober 2017 kl. 19.00

Wiedergårdens Festsal

”Mit liv med musik”

Bente Thers fortæller om sit liv og underholder med sin harmonika.

Glimt af Dragørs historie – fortalt gennem kongeskjolde

Underholdningsaften med lokal fortæller

Næste nummer af Lokal Historie forventes udsendt omkring 1. oktober 2017.